

امیر کوہنی

پاکستان

بہمن

از صمیم قلب،
با شادی دل و در نهایت احترام تقدیم
به او که زنده است
به صاحب مقام محمود و شفیع یوم الدین
پدر امت و رسول رب العالمین،

﴿کِمَدْ مُصْطَفَى﴾

صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

۹

مشنون باعنوانه

۱۵

برهه ایران

۶۳

سفر به آفاق

۸۳

بانوی ماز

۱۱۹

کمان سلطنه

۱۴۲

او

۱۸۳

شام

۲۰۳

عشق کر بر ابر عشق

۲۰۹

تک ریز فرزند رسول مفتا

۲۳۹

لی نوشت

شمنه بالخوانندگ

داستان تکرار واقعیت نیست؛ فرآورده‌ای تخیلی است که در جهان خود، واقعی نمایانده می‌شود آن‌هم به‌واسطه باز آفرینش رویدادها و حوادث به‌ظاهر واقعی که با تخیل نویسنده خلق می‌شود. حوادث و شخصیت‌های داستان واقعیت ندارند شاید برای همین است که واژه داستان؛ مرکب از دو بخش «دا» و «ستان» است که «دا» از ریشه هند و اروپایی: dā؛ ریشهٔ فارسی باستان و اوستایی: dā—(آفریدن، ساختن)؛ سانسکریت: dāh— و فارسی میانه: dah—(آفریدن) و بخش «ستان» پسوند مکان و زمان تشکیل شده است؛ پس داستان؛ «جا» و «گاه» آفریدن است، آفرینشی که خالق آن، خود مخلوقی ضعیف است که دست‌هایش به ریسمان تقدیر و کوران حوادث بسته‌شده و پایش بر لبه پرتگاه مرگ است.

تا اینجای کار داستان‌نویسی اگرچه کار گل است و گل اما ممکن می‌غاید، کار از آنجا سخت می‌شود که نویسندهٔ داستان پا در وادی تعهد بگذارد و بخواهد در خلال تخیل ذاتی خود، از حقیقت دین بگوید و انصافاً نوشتن داستان دینی این‌چنینی، هیچ کم از عرش به دوش کشیدن ندارد که کوچک‌ترین اشتباه مصدق دروغ بستن بر پیامبر می‌باشد و خود خاتم مرسلین فرمودند هرکس به من دروغ بینند جایگاهش در آتش است. بله پیامبر صلی اللہ علیہ و آلموسالم، حضرت زهرا سلام اللہ علیها و دوازده امام شیعه که آخرین آن‌ها حاضر غایب است

جلگی معصومند و انواری پاک در ظلمات خاکی این دنیا و عاری از هرگونه خطأ و اشتباه، و دقیقاً همین جاست که پرداختن به زندگی این بزرگواران در قالب ادبیات داستانی به دشواری‌های خاص خود مبتلا می‌شود چه اینکه این ذوات مقدس، وجودشان خالی از هرگونه پلیدی و خطاست و داستان امروزی که خود بر خیال سوار است، شخصیت‌هایی خاکستری می‌طلبد.

از یک سو واضح است که ستون داستان خیال است و خیال کسی چو من، خام و جولانگاه وهم، و هیچ بایسته نیست حقیقت زندگی این انوار زکیه به وهم انسانی آلوده شود، اما از سوی دیگر هنر و اوج آن یعنی هنر نوشتمن و داستان‌گویی مجالی است که باید از آن سود جست تا روشی این ستارگانی که بر تارک تاریخ تابناکند، به انسان امروزی اندکی غایاند و از این رهگذار داستانی با محوریت زندگی امام مجتبی علیه السلام خلق شد، بله داستانی با محوریت ایشان نه داستان زندگی خود ایشان.

در این داستان، هرمز خود یک شخصیت خیالی است که در روندی دراماتیک به حضور امام می‌رسد و داستان به پیش می‌رود، و این‌گونه شد که بعضی آقایان «انقلت» کردند که اصلاً چطور یک شخصیت خیالی می‌تواند امام را ببیند؟ و این خلاف صدق است و این‌گونه روایت از معصوم مبتلا به کثری و کذب است!

جواب دادیم اولاً؛ هر آنچه در این کتاب منسوب به معصوم علیه السلام است اعم از قول و فعل و تقریر، تماماً مستند می‌باشد و از کتب معتبر روایی مورد تأیید عالماً نقل شده است. هر سخنی که

امام در این داستان خطاب به هرمز فرموده‌اند، در حدیثی صحیح یا حسن، نسبت به شخصی روایت شده است. هر فعل و هر تقریری در این داستان از امام ساطع شده، در روایتی معتبر از ایشان گزارش شده است پس هیچ تحریفی در آنچه منتب به امام است روی نداده و پناه برخدا اگر روزی حقیر بر این انوار طاهره دروغ بیندم!

دوباره بعضی آقایان سؤال کردند؛ سخن معصوم که در این کتاب ذکر شده خطاب به همان شخص خاص روایت شده است و با همان ظرفیت وجودی، از کجا معلوم هرمز خیالی داستان به‌اندازه همان شخص روایت ظرفیت داشته باشد؟ در پاسخ از مسلمات اصول فقه کک گرفتیم که عموم لفظ موردنظر است نه خصوص مورد. چه اینکه در کتاب مبین وقتی خدا در قرآن با پیامبری سخن می‌گوید عموم لفظ موردنظر است. اگر خدا به سید المرسلین امر می‌کند و اصیز نفّسک معَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهِم بِالْغَدَاءِ وَالْعَشَى يَرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكُمْهُمْ ثُرِيدُ زِيَّةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلَنَا قُلْبَهُ عَنْ ذَكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرَهُ فُرُطًا، این‌یک قاعده کل است تا عموم مسلمین در برابر دنیاخواهی صبر پیشه کنند نه اینکه چون آیه خطاب به نبی اعظم است تنها ایشان با آن ظرف وجودی عظیم باید در برابر دنیاخواهی صبر کنند، حتی می‌توان پا از این نیز فراتر گذاشت و به آیات اشاره کرد که خطاب نبی اکرم می‌باشد اما مقصود ابدأ ایشان نیستند و عموم مردم شامل فرمان الهی هستند مانند آیه و لا تجعل مع الله الهآ آخر فتلقی في جهنم ملوماً مدحوراً؛ و هرگز معبدی با خدا قرار مده که در جهنم افکنده می‌شوی، درحالی که سرزنش شده و رانده (درگاه خدا) خواهی بود. در

اینجا مخاطب (لا تجعل) پیامبر اکرم صلی اللہ علیہ وآلہ می باشند، اما حکم آیه (شریک قرار ندادن برای خدا) اختصاص به پیامبر ندارد و برای عموم می باشد؛ زیرا آن حضرت از شریک قرار دادن منزه می باشد. در عبادات نیز چنین مواردی دیده می شود مانند یا آیه‌ا المُرْتَمِلُ فِي اللَّيْلِ إِلَّا قَلِيلًا، نَصْفَهُ أَوْ اثْقَلُهُ مِنْهُ قَلِيلًا، أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا که خدا غماز شب را به پیامبر تکلیف می کند اما منظور تنها رسول اکرم نیستند و این نیست که چون آیه خطاب به حضرت است پس غیر ایشان کسی حق ندارد در راه سلوک قدم بردار و غماز شب اقامه کند! در این که کسی هرتبه حضرت نیست شکی وجود ندارد اما سؤال اینجاست دستورهای دینی که با خطاب خاص نسبت به ایشان صادرشده تها مختص به ایشان است؟ آیا بعد از رحلت وجود نازین ایشان اوامر الهی هم باید بایگانی شود و به صندوقه تاریخ سپرده شود؟ آیا اگر کسی یتیمی دید دیگر قاعده فاما الیتم فلا تنهز جاری نیست؟ یا اگر کسی سائلی دید دستور واما السائل فلا تنهز دیگر باقی نیست؟

پر واضح است هدف این دستورها عموم مردم هستند و این همان قاعده اصول فقه است که عموم لفظ موردنظر است نه خصوص مورد. در ثانی از کجا معلوم شخصیت هرمن ظرفیت کتری دارد نسبت به شخصی که امام مجتبی خطاب به او سخن را فرموده اند؟ البته این یک بازی ذهنی ادبی است و اصل فقی که از مسلمات عقلی و یقینی شیعیان است، مورد استدلال ماست.

جدا از تمام این دلایل، یافتن شخصیتی که تمام این سخن‌ها و اتفاقات در او جمع باشد محال می نماید پس بمناچار برای رسیدن به

هنر دینی و ساختن داستانی جذاب و مهیج که محوریت آن بر دین استوار باشد و برای مخاطب امروز هم قابل فهم باشد، می‌طلبد پیرو اسلام پویا باشیم. اسلامی که در همه عرصه‌ها حرف برای گفتن دارد و با گذشت زمان متروک نمی‌شود. اسلامی که هنر و هنرمند را تربیت می‌کند نه آنکه با سلفی‌گری خط بطلان بر هنر کشد. همچنین ستون اصلی اتفاقات کتاب بر استناد غیرمستقیم استوار است و از این رو کتاب به پایه‌های تاریخی نیز پهلو می‌زند، مثلاً اگر هرمز که شخصی خیالی است در ملاقات با معاویه که شخصی واقعی است بر تن او لباس ابریشمی می‌بیند، اصل این دیدار به دلیل خیالی بودن شخصیت هرمز، یک اتفاق خیالی است اما پوشیدن لباس ابریشمی توسط معاویه یک قضیه حقیقی خارجیه است که با اسناد صحیح از خود اهل سنت نیز روایت شده است.

در پایان امیدوارم شما خواننده محترم از خواندن اثر «عشق در برابر عشق» احساس خوبی داشته باشید و حقیر توانسته باشم با توجه به بضاعت ناچیزیم اندکی از سجاویا و مکارم اخلاقی حضرت مجتبی علیه السلام را تصویر کنم که این غایت هدف و نهایت آرزوی من است. و من الله التوفيق.

دی‌ماه سال هزار و سیصد و نود و چهار هجری شمسی
امید کوره‌چی